

Buy Smart Zaļais iepirkums – viedais iepirkums

Vispārējs modulis

Saturs



- Likumdošanas jautājumi
- Enerģijas un izmaksu samazināšana
- Marķējumu izmantošana
- Zaļā iepirkuma procedūra
- Produktu grupas

Projektu atbalsta:

Intelligent Energy  Europe

- ✓ Kopējais preču, pakalpojumu un sabiedrisku darbu iepirkumu apjoms ES publiskajā sektorā tiek vērtēts kā 16% no IKP jeb 1500 miljardi eiro 2002. gadā. Šis lielums atšķirās dažādās dalībvalstīs un svārstās no 11% līdz 205 no valsts IKP [1]
- ✓ Publiskais sektors ir pircējs ar lielāku pircējspēku un tādējādi spēj nozīmīgi ietekmēt pakalpojumu un preču tirgus.
- ✓ ES Ilgtspējīgas attīstības stratēģija (2006. gads) kā mērķi ES dalībvalstīm nosaka sasniegt esošo zaļā iepirkuma līmeni, kurā atrodas ES labākās vides aizsardzība darbojošās valstis.
- ✓ Komisijas ziņojumā no 200. gada 16. jūlijā ir teikts, ka šis mērķis ir 50% no labāko dalībvalstu līmeņa, kas ir jāsasniedz sākot ar 2010. gadu.

[1] http://ec.europa.eu/internal_market/publicprocurement/index_en.htm

- ✓ Iepirkumi privātiestādēs parasti netiek regulēti ar likumdošanas palīdzību. Tomēr, var pastāvēt iekšējie noteikumi vai vides standarti (ISO vai EMAS), kas ir ievesti ar mērķi paaugstināt konkurētspēju un ekonomiskās priekšrocības.
- ✓ Publiskus iepirkumus Eiropas Savienībā regulē direktīvas 2004/17/EC un 2004/18/EC, kā arī saistošie valsts likumdošanas akti.
- ✓ Direktīvas nosaka iepirkuma procesa organizēšanu un piedāvājuma izvēles principus, kā arī naudas summu sliekšņus:
 - darbu veikšanas līgumiem: 4,845,000 €
 - Piegādes un pakalpojumu līgumiem
 - Publiskiem iepircējiem: 193.000 €
 - Valsts pārvaldības iestādēs: 125.000 €
 - Enerģijas, ūdens piegādes un transporta pakalpojumu sniedzējiem: 387.000 €.

Kas ir zaļais iepirkums?



Zaļais iepirkums ir process, kura laikā publiskais vai privātais pircējs iegādājas preces, pakalpojumus vai darbus ar **samazinātu ietekmi uz vidi** to izpildes vai kalpošanas laikā, salīdzinot ar tādu pašu pamatfunkciju precēm, pakalpojumiem vai darbiem, kas tiktu izvēlēti pretējā gadījumā.

Projektu atbalsta:

Intelligent Energy  Europe

Zaļā iepirkums priekšrocības



- ✓ Iespēja izvairīties no diskriminējošu un necaurspīdīgu iepirkumu veikšanas un korupcijas veicināšanas
- ✓ Efektīvāka budžeta līdzekļu izmantošana
- ✓ Videi draudzīgāka un vienlaicīgi ekonomiski izdevīgāka piedāvājuma izvēle
- ✓ Organizācijas vides reputācijas uzlabošana
- ✓ Iespēja izvēlēties produktu atbilstoši tā ilgtspējīgiem parametriem, tāda veidā pārliecinoties, ka produkts kalpos ilgāk
- ✓ Iespēja motivēt preču piegādātājus un pakalpojumu nodrošinātājus attīstīt savus piedāvājumus tā, lai tie kļūtu videi draudzīgāki, efektīvāki un izdevīgāki cenas ziņā.

Projekts “Buy Smart”



- ✓ Standartizētu un vienkāršu zaļā iepirkuma procedūru izstrāde un izplatīšana
- ✓ Koncentrēšana uz starpgrupu produktiem
- ✓ Pilotprojektu un labas prakses piemēru izplatīšana
- ✓ Informētības un zināšanu paaugstināšana par vides un energomarkējumu izmantošanu iepirkuma procedūrās
- ✓ Ierobežojumu pārvarēšana zaļā iepirkuma ieviešanai

Projektu atbalsta:

Intelligent Energy  Europe

Projekts “Buy Smart”



Mērķa grupas:

- ✓ Publiskie un privātie pircēji
- ✓ Vides programmu īstenotāji
- ✓ Konsultanti

Projektu atbalsta:

Intelligent Energy  Europe

Marķējumu izmantošana



Iepirkums likumdošana atļauj:

- ✓ Izmantot jebkura nacionālā vai brīvprātīgā marķējuma kritērijus
- ✓ Izvēlēties produktus, kas ir dārgāki pirkuma brīdī, bet kuru izmantošana ir lētāka darba mūža gaitā
- ✓ Izvēlēties produktus, kuru izmantošana ir dārgāka darba mūža gaitā, bet kuru ietekme uz vidi atbilst organizācijas uzstādītiem vides aizsardzības mērķiem

Projektu atbalsta:

Intelligent Energy  Europe

Marķējumu izmantošana



Iepirkuma likumdošana aizliedz:

- ✓ Tādu nejaušu kritēriju izmantošanu, kas nav pamatoti ar organizācijas-pircēja vides un citiem izsludinātiem kritērijiem
- ✓ Nacionālu marķējumu izmantošana starptautiski izsludinātu konkursu ietvaros a6
- ✓ Izmantot brīvprātīgi pielietojamus marķējumus visos izsludinātos konkursos

Projektu atbalsta:

Intelligent Energy  Europe

Slide 10

a6

the requirement of a product to be labelled
aci; 2010.01.25.

Marķējumu izmantošana



- ✓ Projekta ietvaros izstrādātie iepirkuma instrumenti ir balstīti uz izticamākiem un visplašāk zināmiem vides un enerģijas marķējumiem
- ✓ Marķējumu ņemšana vērā un atbilstības pieprasīšana no preču un pakalpojumu piegādātājiem nodrošina rūpīgāku produktu izvēli un ietekmi uz produktu ražotājiem.



Projektu atbalsta:

Intelligent Energy  Europe

Zaļā iepirkums procedūra soli pa solim



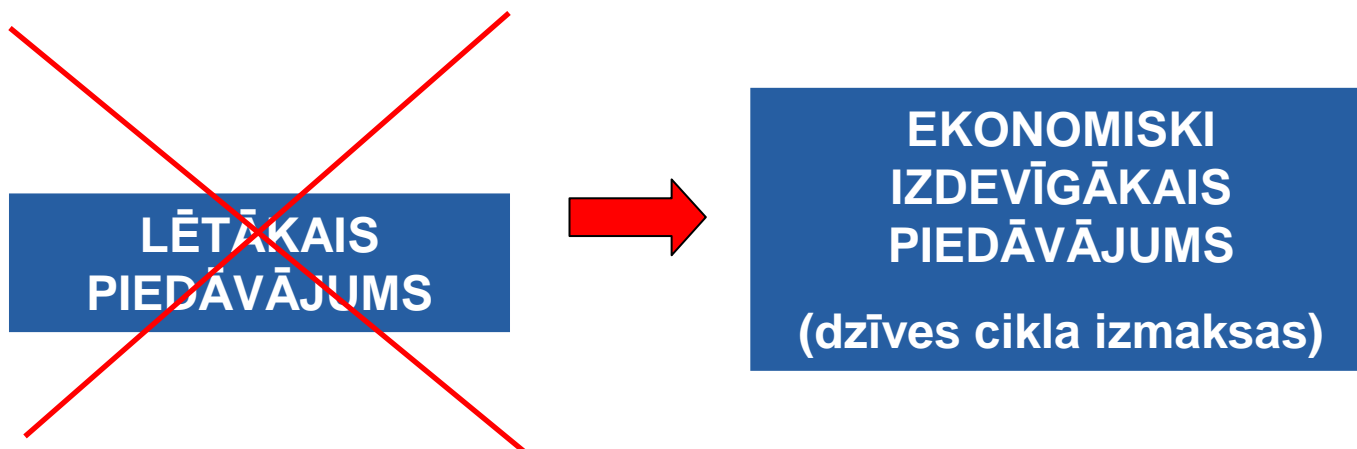
- ✓ **0. solis:** Izvēlieties produktus, kurus ir nepieciešams iepirkt. Apsveriet alternatīvas produktu iegādei .
- ✓ **1.solis:** Izvēlieties enerģijas/vides kritērijus, kuri labvēlīgi ietekmētu produkta izvēli. Sagatavotajās projekta Buy Smart tehniskās specifikācijas lapās minimālie un mērķa kritēriji jau ir izvēlēti, lai atvieglotu iepirkuma procedūru. Pārliecinieties, ka jūsu prasības pret produktu vai pakalpojumu atbilst likumdošanas vai citām uz jūsu uzņēmumu attiecināmām prasībām.
- ✓ **2.solis:** Izsūtiet tehniskās specifikācijas lapas piegādātājiem. Ja piedāvātais produkts neatbilst minimālajiem kritērijiem, tas tiek izslēgts no konkursa. Par atbilstību mērķa kritērijiem (piemēram, labāka produkta funkcionalitāte, mazāks enerģijas patēriņš, ilgāks dzīve ilgums, u.c.) tiek piešķirti papildus punkti.

Zaļā iepirkums procedūra soli pa solim



- ✓ **3.solis:** Aprēķiniet dzīves cikla izmaksas, izmantojot Buy Smart aprēķinu instrumentu.
- ✓ **4.solis:** Izvēlēties ekonomiski izdevīgākos piedāvājumus, balstoties uz dzīves cikla aprēķina rezultātiem un ņemot vērā atbilstību mērķa kritērijiem, izmantojot Buy Smart aprēķinu instrumentu.:
- ✓ **5.solis:** Izvēlieties vislabāko un izdevīgāko piedāvājumu!
- ✓ **6.solis (izvēles):** Informējiet Jūsu pircējus un klientus, ka esiet veikuši efektīvu un videi draudzīgu iepirkumu.

Zaļā iepirkums pieeja



Projektu atbalsta:

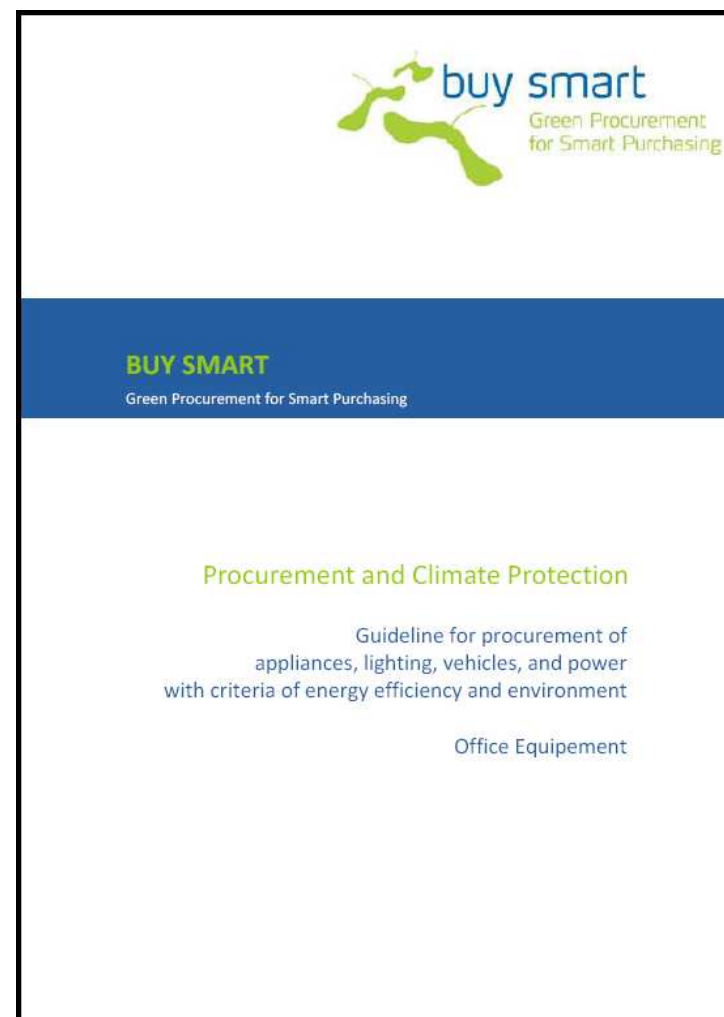
Intelligent Energy  Europe

Vadlīnijas



Vadlīnijas satur:

- ✓ Informāciju par produktu grupām un atsevišķiem produktiem
- ✓ Likumdošanas jautājumus, kas ir saistīti ar iepirkumiem un konkursu rīkošanu
- ✓ Informāciju par tehniskajām specifikācijām un tajās izmantotiem kritērijiem
- ✓ Informāciju par enerģijas un vides marķējumiem




Projektu atbalsta:

Intelligent Energy  Europe

Tehniskās specifikācijas (1)

- ✓ Vienkāršota vai vispusīga forma
- ✓ Ietver obligātās vai/un obligātās un mērķa kritērijus
- ✓ Piedāvājumi, kas neatbilst obligātajām prasībām tiek izslēgti no konkursa
- ✓ Piedāvājumi, kas atbilst mērķa prasībām, saņem papildus punktus
- ✓ Pircējs var mainīt kritērijus atbilstoši savam vajadzībām un vides un enerģijas prasībām

Performance Sheets for Lighting



Green Procurement for Smart Purchasing

2. Performance sheet Compact Fluorescent Lamps, Alternative B (comprehensive procedure)

Company: _____

1. Product Details	Must	Target
1.1. Title of product: _____		
1.2. Shape of lamp: _____		
1.3. Size and type of base: _____		
1.4. Colour temperature: _____ K		
1.5. Luminous flux: _____ lm		
1.6. UVA + UVB radiation $\leq 2,0$ mW/kdm	<input type="checkbox"/>	
1.7. UVC radiation $\leq 0,01$ mW/kdm	<input type="checkbox"/>	
1.8. Lamp compatibility		
<input type="checkbox"/> dimmable		
<input type="checkbox"/> compatible to photo sensors etc.		
2. Quality		
2.1. Colour Rendering Index (CRI)		
CRI > 80	<input type="checkbox"/>	
2.2. Lamp warm-up & starting time:		
lamp warm up time to 60 % Φ is less than 40 sec.	<input type="checkbox"/>	
stabilised light output > 80 % after 15 sec. switched on		<input type="checkbox"/> 10
starting time < 1,5 s	<input type="checkbox"/>	
starting time < 0,1 s		<input type="checkbox"/> 10
2.3. Durability:		
≥ 6 000 hours	<input type="checkbox"/>	
≥ 10 000 hours		<input type="checkbox"/>
> 12 000 hours ("long life")		<input type="checkbox"/> 10
20 000 hours		<input type="checkbox"/> 15
2.4. Lamp survival factor at 6 000 hours		
$\geq 0,50$	<input type="checkbox"/>	
$\geq 0,70$		<input type="checkbox"/> 10
2.5. Premature failure rate		
$\leq 2,0$ % at 400 h	<input type="checkbox"/>	
2.6. Switch on/ off cycles		
\geq lamp lifetime expressed in hours	<input type="checkbox"/>	
≥ 30 000 if lamp starting time > 0,3 s		<input type="checkbox"/> 10
1 000 000		<input type="checkbox"/> 15

- 8 -

Tehniskās specifikācijas(2)



Pircējs

- ✓ nosaka produkta izvēles kritērijus
- ✓ pieprasa datus par izvēlēto produktu no piegādātāja atbilstoši kritērijiem
- ✓ selects qualified offers according to conformity with “must” criteria

Piegādātājs

- ✓ aizpilda prasītas ailes
- ✓ Ar savu parakstu garantē datu pareizību un precizitāti

Aprēķinu instruments



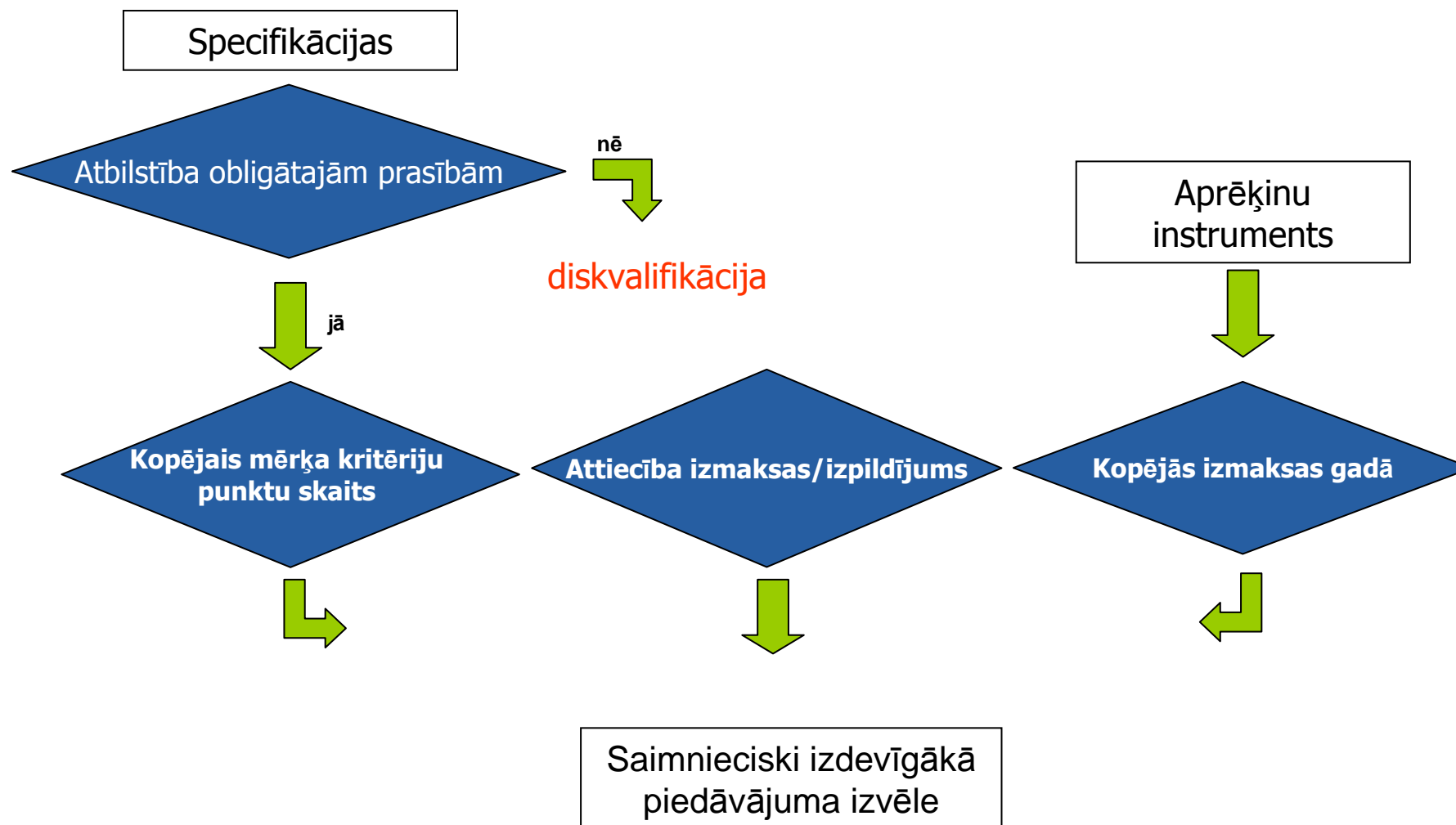
Tas ir uz Excel bāzes uzveidotais instruments, kas ņem vērā

- ✓ Dzīves cikla izmaksas
- ✓ Datus par produktu, kas ir sniegti tehnisko specifikāciju lapās

un uz šo datu pamata aprēķina saimnieciski izdevīgāko piedāvājumu

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M
1													
2													
3													
4													
5													
6													
7													
8													
9													
10													
11													
12													
13													
14													
15													
16													
17													
18													
19													
20													
21													
22													
23													
24													
25													
26													
27													
28													
29													

Zaļā iepirkuma procedūras shēma



Produktu grupas



Grupas:

- ✓ Biroja iekārtas / IT
- ✓ Sadzīves tehnika
- ✓ Apgaismojums
- ✓ Zaļā elektroenerģija
- ✓ Transports
- ✓ Ēku konstrukciju būvelementi

Projektu atbalsta:

Intelligent Energy  Europe

Izglītojies!



- ✓ Lejupielādē bezmaksas instrumentus no www.buy-smart.info!
- ✓ Pieprasi bezmaksas konsultāciju, apmācību vai piesakies kā pilotprojekta īstenotājs pie projekta partnera sava valstī!

Projektu atbalsta:

Intelligent Energy  Europe